

Per Anders Hultén

Överläkare

Specialist i psykiatri
och allmänmedicin

EVIDENS

(lat. Evidentia)

ögonskenlighet,

påtaglighet,

uppenbar visshet,

obestridlighet

**Resultatet skall inte bero
på slumpen.**

**Resultatet skall kunna
upprepas**

**Vetenskap och
beprövad
erfarenhet**

**Vetenskap och
bedrövad
erfarenhet**

**Att utreda är att
lägga pussel!**

**Att behandla är att
lägga pussel!**

Farmaka = mediciner

**Ibland överdrivna
förväntningar på vad
mediciner kan
åstadkomma**

**Ibland överdriven
misstro mot
farmaka**

**”Jag vill inte
påverka hjärnan
med kemiska
medel...”**

**Bli farmaka en hjälp ur
missbruk och kriminalitet**

eller

**ett tillägg till missbruk och
illegal handel?**

Läckage!

Avsedd effekt

Biverkningar

Utsättningsymtom

Tillvänjning

Överdoseri ng ?

Underdoseri ng?

Signalsubstanser

**-förmedlar kontakt mellan
nervceller**

- komplicerat samspel

Alltför hög/låg halt

Kan rättas till av farmaka

Vid all behandling:

**Väg fördelar och
nackdelar mot varandra**

Alkoholabstinens

**När hög halt alkohol i hjärnan sjunker
snabbt**

Puls och blodtryck stiger

svettig, skakig

orolig,

Risk för kramper och delirium

**Läkemedel som ersättning
för mänsklig kontakt och
aktiviteter**

**Färre personal – mera
mediciner**

Behandling för att

-lindra symtom

-hindra ep-anfall

-hindra delirium

-hindra hjärnskada

**Bensodiazepiner har
dokumenterad effekt**

**Successivt minskad dos
enligt schema**

Korsreagerar med alkohol

Risk för blandmissbruk!

Symtom

vid

bensodiazepinabstinens

Cannabisabstinens

**Cannabis stannar länge i kroppen –
alltså mindre uttalad abstinens**

Irritabilitet

Ångest, nedstämdhet

**Koncentrations – och
inlärnings svårigheter**

Avtrubbning

Amotivationssyndrom

Sänkt IQ

**Ökad risk för kronisk
psykos**

Opioidabstinens

Gäspning

Rinnande näsa

Svettning

Gåshud

Dålig aptit

Värk

Diarré

Kräkningar

Behandling med korsreagerande läkemedel

Dextropropoxifen

Buprenorfin

Clonidin

Vid opioidberoende

**Läkemedelsassisterad
underhållsbehandling**

Buprenorfin

Subutex

Suboxone

Metadon

Behandling av alkoholism

Enbart alkoholism

eller

samsjuklighet?

Blandmissbruk?

**Alkohol ofta inkörsporten till andra
droger**

Samsjuklighet

Dubbeldiagnos

Missbruk/beroende tillsammans med allvarlig psykisk störning

T ex

psykos

bipolär sjukdom

svår personlighetsstörning

svår neuropsykiatrisk funktionsnedsättning

trippeldiagnos etc.

Alkoholproblem döljs bakom och komplicerar

trötthet

magbesvär

ryggont

oro

nedstämdhet

högt blodtryck

**Att våga fråga om
alkoholvanor har effekt**

Malmöstudien

**Behandla
missbruket/beroendet
och den psykiska
störningen samtidigt**

Alkohol och droger

-lindrar ångest för stunden

**-dämpar biverkningar av
farmaka**

**-finns i den marginaliserades
miljö**

Läkemedelsverkets rekommendation

**Disulfiram, akamprosat och
naltrexon har alla en plats i
terapin i kombination med
medicinska råd och stöd**

**Målet är minskad
skada**

Disulfiram

(Antabus)

Aversionseffekt

Övervakat intag

Akamprosat

(Campral)

minskar sug

Naltrexon

blockerar opioidreceptorer

**minskar positiv upplevelse av
ruset**

Psykos   *1 %*   *10 DD / 1000*

Depression   *3-5 %*   *70 DD*

Alkohol-

beroende   *6-7 %*   *1 DD*

**Endast 1 av 5 med
missbruk/beroende får
adekvat behandling**

**HUR ÄNDRA
LIVSSTILEN?**